

VŠĮ „PLAČIAJUOSTIS INTERNETAS“ PASLAUGŲ IR JŲ TARIFŲ NUSTATYMO PRINCIPAI

Kaimiškosios vietovės dėl žemo gyventojų tankumo, esančių socialinių problemų ir su jomis susijusių finansinių pajėgumų, didelių ryšio infrastruktūros sukūrimo kaštų ir nedidelės pradinės komercinių plačiajuosčio ryšio ir interneto paslaugų paklausos dažniausiai nėra patrauklios komercinei veiklai. VŠĮ „Plačiajuostis internetas“, kurdamas ir paslaugoms teikti naudodamas RAIN infrastruktūrą, sudaro sąlygas mažinti skaitmeninę atskirtį tarp miesto ir kaimiškųjų vietovių, leidžia kaimiškųjų vietovių gyventojams išnaudoti plačiajuosčio ryšio teikiamus privalumus. Būtent šiam tikslui pasinaudota ES fondų skiriama parama, kuriant RAIN tinklą.

EK 2009-07-17 sprendime dėl valstybės pagalbos N 183/2009 – Lietuva „Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plačiajuosčio tinklo plėtra“ (toliau – EK sprendimas) Komisija padarė išvadą kad RAIN infrastruktūra bus panaikinti Lietuvos kaimiškose vietovėse geografinių ir komercinių aplinkybių sukelti trūkumai ir jose bus skatinamas konkurencingas plačiajuosčio ryšio paslaugų teikimas. Komisija, išnagrinėjusi RAIN infrastruktūros kūrimo ir naudojimo sąlygas, įsitikino, kad užtikrinama, kad valstybės intervencijos sukeltas konkurencijos iškraipymas būtų minimalus. Komisija daro išvadą kad bendras priemonės poveikis yra teigiamas. EK sprendime Komisija priėjo išvados, kad RAIN infrastruktūros pagalba palengvinama tam tikros ekonominės veiklos (didmeninių ir, netiesiogiai, mažmeninių plačiajuosčio ryšio paslaugų) plėtra atokiose ir kaimiškose vietovėse, kuriose tokia pagalba neturi neigiamo poveikio prekybos sąlygoms tokiu mastu, kuris prieštarautų bendram interesui.

Vadovaujantis EK sprendime ir Europos Komisijos komunikato „Valstybės pagalbos taisyklių taikymo plačiajuosčio ryšio tinklų sparčiam diegimui ES gairės“ (toliau – Gairės) nustatytais reikalavimais, RAIN tinklo paslaugos ir jų tarifai turi atitikti šiuos principus:

I. Skaitmeninės atskirties mažinimas

EK sprendimo 9 punktą:

„Plačiajuosčio ryšio paslaugos yra vienas pagrindinių veiksnių, kuriuo vietos bendruomenės galėtų pritraukti verslą, kurti nuotolinio darbo galimybes, teikti sveikatos priežiūros paslaugas ir gerinti švietimo bei viešąsias paslaugas. Valdžios institucijos tikisi, kad RAIN projektas padės: i) panaikinti skaitmeninę takoskyrą, susijusią su galimybe naudotis plačiajuosčiu ryšiu Lietuvos miestuose ir kaimuose, ii) didinti socialinę sanglaudą, iii) prisidėti prie ekonomikos augimo.“

II. Kainų palyginimas

EK sprendimo 19 punkte numatyta:

„Lietuvos valdžios institucijų uždavinys – mažmenines plačiajuosčio ryšio paslaugas tikslinėse vietovėse teikti už miestuose teikiamų paslaugų kainą, tačiau nustatant didmeninių paslaugų įkainius bus atsižvelgiama į vidutinę mažmeninių paslaugų kainą, kurią galutiniai vartotojai moka miestuose, kur tokios paslaugos teikiamos be valstybės finansavimo.“

EK sprendimo 45 e) punkte nurodyta:

„Siekiant užtikrinti veiksmingą didmeninę prieigą ir sumažinti galimą konkurencijos iškraipymą subsidijuoto tinklo didmeninių paslaugų kainas prižiūrės Nacionalinė ryšių reguliavimo tarnyba, siekiant, kad būtų nustatytos tokios mažmeninių paslaugų kainos, kokios mokamos nesubsidijuojamose vietovėse. Kainų palyginimas - svarbus apsaugos veiksnys, siekiant užtikrinti, kad suteikta pagalba būtų naudojama kitose konkuruojančiose plačiajuosčio ryšio rinkose vyraujančioms rinkos sąlygoms atkartoti.“

III. Konkurencijos iškraipymo mažinimas

EK sprendimo 45 d) punktas:

„Naujojo tinklo operatorius atviromis, skaidriomis ir nediskriminuojančiomis sąlygomis teiks atvirą didmeninę prieigą visoms suinteresuotosioms šalims. Operatorius neteiks mažmeninių paslaugų galutiniams vartotojams, pajamas jis gaus iš didmeninės prieigos teikimo, todėl tai bus didelė paskata tretiesiems operatoriams naudotis tinklu, drauge atitinkamose vietovėse bus didinamas pasirinkimas ir skatinama konkurencija. Draudimu didmeninių paslaugų operatoriui teikti mažmenines paslaugas subsidijuojamu tinklu galėtų būti pašalinta galimybė, kad kuriam nors operatoriui bus suteiktas nepagrįstas pranašumas.“

EK sprendimo 45 e) punktas:

„Siekiant užtikrinti veiksmingą didmeninę prieigą ir sumažinti galimą konkurencijos iškraipymą subsidijuoto tinklo didmeninių paslaugų kainas prižiūrės Nacionalinė ryšių reguliavimo tarnyba, siekiant, kad būtų nustatytos tokios mažmeninių paslaugų kainos, kokios mokamos nesubsidijuojamose vietovėse.“

RAIN tinklo paslaugų ir jų tarifų atitikties minėtiems principams užtikrinimo priemonės

Siekiant užtikrinti atitikimą minėtiems principams, kuriant naujas RAIN tinklo paslaugas ir nustatant jų tarifus:

- vykdomos konsultacijos su mažmeniniais operatoriais dėl RAIN tinklo paslaugų ir jų tarifų poreikio;
- paslaugos teikiamos visiems operatoriams vienodomis sąlygomis;
- apie RAIN tinklo tarifus informuojama Ryšių reguliavimo tarnyba;
- kiekvienos RAIN paslaugos ir jos tarifo atitiktis minėtiems principams skelbiama PI interneto svetainėje;
- paslaugų aprašymai ir jų tarifai skelbiami PI interneto svetainėje.
